

DECYZJA RADY

z dnia 7 lipca 2009 r.

w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Polsce

(2009/589/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 104 ust. 6,

uwzględniając zalecenie Komisji,

uwzględniając uwagi przedstawione przez Polskę,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 104 Traktatu państwa członkowskie unikają nadmiernego deficytu budżetowego.
- (2) Pakt na rzecz stabilności i wzrostu opiera się na dążeniu do zapewnienia solidnych finansów państwa jako środka służącego umocnieniu warunków stabilności cen oraz silnego, trwałego wzrostu, sprzyjającego tworzeniu nowych miejsc pracy.
- (3) Procedura nadmiernego deficytu określona w art. 104 Traktatu oraz wyjaśniona w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1467/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia procedury nadmiernego deficytu⁽¹⁾, które jest częścią Paktu na rzecz stabilności i wzrostu, przewiduje podjęcie decyzji w sprawie istnienia nadmiernego deficytu. Załączony do Traktatu Protokół w sprawie procedury nadmiernego deficytu zawiera dalsze postanowienia dotyczące wdrażania procedury nadmiernego deficytu. Szczegółowe zasady i definicje w zakresie stosowania postanowień tego Protokołu określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 3605/93⁽²⁾.
- (4) Przeprowadzona w 2005 r. reforma Paktu na rzecz stabilności i wzrostu miała na celu wzmocnienie jego skuteczności i podstaw gospodarczych oraz ochronę stabilności finansów publicznych w perspektywie długoterminowej. W szczególności jej celem było, by na wszystkich etapach procedury nadmiernego deficytu w pełni uwzględniono kontekst gospodarczy i budżetowy. W związku z powyższym Pakt na rzecz stabilności i wzrostu zawiera ramy wspierające realizację polityki rządu mającej na celu szybkie przywrócenie dobrego stanu finansów publicznych z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej.
- (5) Postanowienia art. 104 ust. 5 Traktatu nakładają na Komisję obowiązek skierowania opinii do Rady w przypadku uznania przez Komisję, że w państwie członkowskim istnieje nadmierny deficyt lub że taki deficyt może wystąpić. Uwzględniwszy swoje sprawozdanie opracowane zgodnie z art. 104 ust. 3 Traktatu oraz opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego wydaną zgodnie z art. 104 ust. 4 Traktatu, Komisja stwierdziła, że w Polsce istnieje nadmierny deficyt. W związku z tym dnia 24 czerwca 2009 r. Komisja przedstawiła Radzie stosowną opinię w sprawie Polski⁽³⁾.
- (6) Artykuł 104 ust. 6 Traktatu stanowi, że Rada po dokonaniu ogólnej oceny, a przed podjęciem decyzji w sprawie istnienia nadmiernego deficytu, powinna rozważyć wszelkie uwagi zgłaszane przez dane państwo członkowskie. W przypadku Polski ogólna ocena prowadzi do wniosków zawartych w niniejszej decyzji.
- (7) Zgodnie ze zgłoszeniem w ramach procedury nadmiernego deficytu przedłożonym przez władze Polski w kwietniu 2009 r., a następnie potwierdzonym przez Eurostat, deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w Polsce w 2008 r. wyniósł 3,9 % PKB i tym samym przekroczył wartość referencyjną wynoszącą 3 % PKB. Deficyt nie był zbliżony do wartości referencyjnej wynoszącej 3 % PKB, a jej przekroczenie nie ma charakteru wyjątkowego w rozumieniu Traktatu i Paktu na rzecz stabilności i wzrostu. W szczególności przekroczenie to nie wynika z nadzwyczajnego wydarzenia w rozumieniu Traktatu oraz Paktu na rzecz stabilności i wzrostu. Nie wynika ono również ze znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej w 2008 r. w rozumieniu Traktatu oraz Paktu na rzecz stabilności i wzrostu. Pomimo zmniejszenia tempa wzrostu do 3,3 % w ujęciu rok do roku w ostatnim kwartale 2008 r., które miało wpływ na wpływy z podatków w ostatnim kwartale roku i nałożyło się na wyższy od zakładanego deficyt, ogólny wzrost PKB w 2008 r. był nadal stosunkowo dynamiczny i wyniósł 4,9 %.

Szacuje się, że wzrost potencjalnego PKB wyniósł 4,5 %, a luka produktowa ok. 3,5 % potencjalnego PKB, co świadczy o korzystnych warunkach koniunkturalnych. Ponadto nie można uznać, że przekroczenie wartości referencyjnej ma charakter tymczasowy. Zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2009 r. oczekuje się, że w 2009 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniesie 6,6 % PKB, a w 2010 r. – przy założeniu niezmiennego kursu polityki – 7,3 %, przy spadku PKB o 1,4 % w 2009 r. i jego wzroście o 0,8 % w 2010 r. Wzrost deficytu w 2009 r. przewidują

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6.

⁽²⁾ Dz.U. L 332 z 31.12.1993, s. 7.

⁽³⁾ Wszystkie dokumenty związane z procedurą nadmiernego deficytu dotyczącą Polski dostępne są na następującej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=m2

również władze Polski, które w dniu 22 czerwca 2009 r. ogłosiły, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych może znacznie przekroczyć poziom 4,6 % PKB planowany na bieżący rok w zgłoszeniu w ramach procedury nadmiernego deficytu z wiosny 2009 r.⁽¹⁾. W związku z powyższym przewidziane w Traktacie kryterium deficytu nie jest spełnione.

- (8) Dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych kształtuje się poniżej wartości referencyjnej wynoszącej 60 % PKB i w 2008 r. wyniósł 47,1 % PKB. Jednakże ze względu na przewidywane wysokie deficyty, zgodnie z prognozą służb Komisji z wiosny 2009 r., przy założeniu niezmiennego kursu polityki dług brutto sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2010 r. wyniesie prawdopodobnie niemal 60 %.
- (9) Zgodnie z Paktem na rzecz stabilności i wzrostu należy odpowiednio uwzględnić reformy systemu emerytalnego wprowadzające strukturę wielofilarową, obejmującą obowiązkowy filar kapitałowy. Wprawdzie przeprowadzenie tych reform prowadzi do przejściowego pogorszenia się sytuacji budżetowej, jednak stabilność finansów publicznych w perspektywie długoterminowej wyraźnie się poprawia. Zgodnie z szacunkami władz Polski, przedstawionymi w piśmie z dnia 22 czerwca, koszty netto tej reformy wyniosły w 2008 r. 2,9 % PKB, a w roku 2009 wzrosną do 3,2 % PKB. Zgodnie z Paktem na rzecz stabilności i rozwoju koszty te można uwzględnić w sposób liniowo degresywny przez okres przejściowy i wyłącznie gdy deficyt zbliżony jest do wartości referencyjnej. Ponieważ w latach 2008–2010 deficyt nie jest

zbliżony do wartości referencyjnej, nie można uwzględnić kosztów reformy systemu emerytalnego.

- (10) Zgodnie z art. 2 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1467/97 „istotne czynniki” mogą zostać uwzględnione w procesie podejmowania decyzji Rady w sprawie istnienia nadmiernego deficytu zgodnie z art. 104 ust. 6 Traktatu wyłącznie wtedy, gdy spełniony jest podwójny warunek: deficyt zbliża się do wartości referencyjnej oraz przekroczenie przez niego tej wartości ma charakter tymczasowy. W przypadku Polski ten podwójny warunek nie jest spełniony. Dlatego też istotne czynniki nie zostały uwzględnione w procesie podejmowania niniejszej decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Z ogólnej oceny wynika, że w Polsce istnieje nadmierny deficyt.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rzeczypospolitej Polskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 7 lipca 2009 r.

W imieniu Rady

C. BILDT

Przewodniczący

⁽¹⁾ Pismo ministra finansów Jacka Rostowskiego do komisarza Joaquína Almunii.